

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

Mnenje št. 7/2015

(v skladu z drugim pododstavkom člena 287(4) in v skladu s členom 322(2) PDEU)

o predlogu uredbe Sveta o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 609/2014 o
načinih in postopkih za dajanje tradicionalnih lastnih sredstev ter lastnih
sredstev iz naslovov DDV in BND na razpolago ter ukrepih za zagotavljanje
denarnih sredstev

KAZALO

	Odstavek
Uvod	1–4
Splošne pripombe	5
Posebne pripombe	6–23
Zgodnje knjiženje mesečnih dvanajstin lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND	6–8
Racionalizacija letnih popravkov za lastna sredstva iz naslovov DDV in BND	9–11
Odlog zastaranja podatkov o BND v četrtem letu po danem proračunskem letu	12–14
Spremembe obresti na zneske, dane na razpolago z zamudo	15–17
Možnost, da se države članice oprosti finančne odgovornosti v primerih odložene vknjižbe ali odloženega obvestila o carinskih dolgovih zato, da se ne ogrozi kazenska preiskava	18–20
Zvišanje praga za neizterljive zneske, o katerih je treba poročati	21–23
Sklepna ugotovitev	24

EVROPSKO RAČUNSKO SODIŠČE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti drugega pododstavka člena 287(4) in člena 322(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije¹,

ob upoštevanju zaprosila Sveta za mnenje o navedenem predlogu, ki ga je Računsko sodišče prejelo 22. septembra 2015,

ob upoštevanju prejšnjih mnenj Računskega sodišča o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti² –

SPREJELO NASLEDNJE MNENJE:

UVOD

1. Komisija je 14. septembra 2015 sprejela predlog uredbe Sveta o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 609/2014 o načinih in postopkih za dajanje tradicionalnih lastnih sredstev ter lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND na razpolago ter ukrepov za zagotavljanje denarnih sredstev³.

¹ COM(2015) 447 final, 14. september 2015.

² Mnenja št. 7/2014 (UL C 459, 19.12.2014, str. 1), št. 2/2012 (UL C 112, 18.4.2012, str. 1), št. 2/2008 (UL C 192, 29.7.2008, str. 1), št. 2/2006 (UL C 203, 25.8.2006, str. 50), št. 4/2005 (UL C 167, 7.7.2005, str. 1) in št. 7/2003 (UL C 318, 30.12.2003, str. 1).

³ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 z dne 26. maja 2014 o načinih in postopkih za dajanje tradicionalnih lastnih sredstev ter lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND na razpolago ter ukrepov za zagotavljanje denarnih sredstev (UL L 168, 7.6.2014, str. 39).

2. Uredba (EU, Euratom) št. 609/2014 bo nadomestila Uredbo (ES, Euratom) št. 1150/2000⁴ in bo začela veljati istega dne kot Sklep 2014/335/EU, Euratom⁵, potem ko bodo države članice navedeni sklep potrdile v skladu s svojimi ustavnimi zahtevami.⁶ Zato se predlagane spremembe ne nanašajo ali vplivajo na pravila, ki so trenutno v veljavi.

3. Uredba (EU, Euratom) 609/2014 določa pravila za dajanje lastnih sredstev na razpolago (vključno s časovno razporeditvijo za dajanje na razpolago, popravki, obrestmi na zneske, dane na razpolago z zamudo, in neizterljivimi zneski) in ukrepe za zadovoljevanje potreb Komisije po denarnih sredstvih. Vključuje tudi druge praktične ureditve v zvezi s shranjevanjem dokazil držav članic, upravno sodelovanje v zvezi z informacijami, ki jih zagotavljajo države članice, in pravila za račune, ki jih vodijo države članice za lastna sredstva.

4. Najpomembnejše spremembe, ki jih je predlagala Komisija, so:

- zgodnje knjiženje mesečnih dvanajstin lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND;
- racionalizacija letnih popravkov za lastna sredstva iz naslovov DDV in BND;
- odlog zastaranja podatkov o BND v četrtem letu po danem proračunskem letu;
- spremembe obresti na zneske, dane na razpolago z zamudo;
- možnost, da se države članice oprosti finančne odgovornosti v primerih odložene vknjižbe ali odloženega obvestila o carinskih dolgovih zato, da se ne ogrozi kazenska preiskava;
- zvišanje praga za neizterljive zneske, o katerih je treba poročati.

⁴ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 1150/2000 z dne 22. maja 2000 o izvajanju Odločbe 2007/436/ES, Euratom o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti (UL L 130, 31.5.2000, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 1377/2014 z dne 18. decembra 2014 (UL L 367, 23.12.2014, str. 14).

⁵ Sklep Sveta 2014/335/EU, Euratom z dne 26. maja 2014 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije (UL L 168, 7.6.2014, str. 105).

⁶ Odločba 2014/335/EU, Euratom in Uredba (EU, Euratom) št. 609/2014 se bosta uporabljali retroaktivno od 1. januarja 2014.

SPLOŠNE PRIPOMBE

5. V svojih mnenjih št. 7/2014, št. 2/2012, št. 2/2008 in št. 2/2006 je Sodišče izrazilo pomisleke glede zapletenosti in nepreglednosti sistema lastnih sredstev za financiranje proračuna EU. Predlagane spremembe ne spreminjajo bistveno obstoječega sistema, ampak obravnavajo samo elemente procesa za dajanje zahtevanih zneskov na razpolago. Nekatere od predlaganih sprememb morda ustrezajo potrebam Komisije v zvezi z likvidnostjo in gospodarjenjem z denarjem. Sodišče prav tako ugotavlja, da nekatere od predlaganih sprememb obravnavajo točke, na katere je Sodišče opozorilo že v svojih prejšnjih mnenjih, letnih poročilih in posebnih poročilih.

POSEBNE PRIPOMBE

Zgodnje knjiženje mesečnih dvanajstin lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND

6. V skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 609/2014 lahko Komisija pozove države članice, da v prvem četrtletju proračunskega leta en ali dva meseca prej knjižijo eno dvanajstino zneskov v proračunu za lastna sredstva iz naslovov DDV in BND. V praksi to pomeni, da lahko Komisija v prvem četrtletju skrajša rok za vknjižbo za dve dvanajstini. O tem mora vnaprej obvestiti države članice najpozneje dva tedna pred zahtevanim knjiženjem.

7. Komisija predlaga, da se znesek, za katerega lahko skrajša rok za vknjižbo, poveča z dveh na tri dvanajstine in da se podaljša obdobje od prvega četrtletja na prvih šest mesecev proračunskega leta. Rok dveh tednov za obveščanje držav članic se ohrani. V praksi bo lahko Komisija kadar koli v prvih šestih mesecih proračunskega leta skrajšala rok za vknjižbo za do tri dvanajstine sredstev, pri čemer znaša rok za obvestitev držav članic najmanj dva tedna.

8. Sodišče meni, da bi Komisija morala imeti možnost zahtevati potrebna denarna sredstva za pravočasno financiranje zahtevkov za plačila. Toda ker taki zahtevki lahko povzročijo likvidnostne težave v državah članicah, bi morala Komisija pripraviti sistem za boljše načrtovanje svojih potreb po denarnih sredstvih in povečati minimalni čas za obvestilo o zahtevkih za dodatne dvanajstine.

Racionalizacija letnih popravkov za lastna sredstva iz naslovov DDV in BND

9. V skladu s členom 10 Uredbe (ES, Euratom) št. 1150/2000 se popravek⁷ lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND izvaja vsako leto na prvi delovni dan v decembru. Ti popravki se iz leta v leto spreminjajo in so lahko pozitivni (dodatna plačila, ki se zahtevajo od držav članic) ali negativni (zneski, ki se povrnejo državam članicam). Zneski teh popravkov so lahko zelo veliki. Zato je Svet sprejel Uredbo (EU, Euratom) št. 1377/2014 o spremembi Uredbe (ES, Euratom) 1150/2000, ki državam članicam omogoča (retroaktivno od 30. novembra 2014), da izjemoma dajo na razpolago popravke do prvega delovnega dne septembra naslednjega leta. V mnenju št. 7/2014 je Sodišče opozorilo, da bi ta sprememba lahko povečala zapletenost sistema virov lastnih sredstev.

10. V skladu s tem predlogom bo Komisija izračunala popravke⁸ lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND in države članice obvestila o končnih zneskih januarja leta n+1. Komisija bo obenem pripravila izračun, na podlagi katerega bo skupni znesek popravkov porazdelila med države članice v skladu z njihovim deležem v BND vseh držav članic v proračunskem letu n+1.

11. V skladu s tem predlogom sprememba proračuna ni potrebna, Komisija pa ublaži vpliv na potrebe držav članic po denarnih sredstvih za plačilo zneskov, povezanih s popravki.⁹ Predlog prav tako omogoča več časa med datumom obvestila (pred 1. februarjem) in datumom, ko morajo države članice te zneske dati na razpolago (1. junij), s čimer se zmanjša proračunska

⁷ Države članice morajo vsako leto zagotoviti posodobljene podatke o DDV in BND za leta, pri katerih še vedno lahko pride do sprememb (štiri leta), ali obravnavati točke, za katere velja pridržek. Komisija te podatke uporabi za ponovni izračun prispevkov držav članic iz naslovov DDV in BND za predhodna leta.

⁸ Na podlagi podatkov o DDV in BND za leto n-1 in prejšnja leta, ki jih države članice posredujejo Komisiji v letu n v skladu s členom 7(1) Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1553/89 z dne 29. maja 1989 o dokončni enotni ureditvi zbiranja lastnih sredstev, pridobljenih iz davka na dodano vrednost (UL L 155, 7.6.1989, str. 9) in členom 2(2) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1287/2003 z dne 15. julija 2003 o uskladitvi bruto nacionalnega dohodka po tržnih cenah (Uredba BND) (UL L 181, 19.7.2003, str. 1).

⁹ Učinek na proračun in račune Komisije bo enak nič. Države članice bodo morale plačati (ali bodo prejele) samo zneske, izračunane ob upoštevanju ustreznega deleža BND.

in likvidnostna negotovost v državah članicah. Sodišče meni, da ta predlog pomeni korak naprej pri poenostavitvi sistema lastnih sredstev.

Odlog zastaranja podatkov o BND v četrtem letu po danem proračunskem letu

12. V skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 609/2014 se spremembe podatkov o BND lahko upoštevajo le do 30. septembra četrtega leta po danem proračunskem letu.

13. Komisija predlaga, da se ta rok podaljša do 30. novembra četrtega leta po danem proračunskem letu.

14. Ker države članice zagotovijo podatke o BND 22. septembra,¹⁰ bi se lahko zgodilo, da Komisija ne bi imela dovolj časa za oceno podatkov pred njihovim zastaranjem. Zato Sodišče soglaša s predlaganim podaljšanjem.

Spremembe obresti na zneske, dane na razpolago z zamudo

15. Uredba (EU, Euratom) št. 609/2014 določa temeljno obrestno mero (obrestno mero ECB ali – zunaj evroobmočja – nacionalne centralne banke za operacije glavnega refinanciranja), povečano za 2 odstotni točki in dodatno povečano za 0,25 odstotne točke za vsak mesec zamude. Obrestna mera se uporablja za celotno obdobje zamude (od dneva zapadlosti do dneva, ko je znesek knjižen na račune Komisije).

16. Predlog Komisije zvišuje povečanje z 2 na 3,5 odstotne točke ob ohranjanju mesečnega povečanja za 0,25 odstotnih točk. Poleg tega predlaga zgornjo mejo v višini 20 odstotnih točk za vsa povečanja skupaj.

17. Sodišče meni, da je treba poiskati ravnovesje med spodbudo za države članice za izpolnjevanje njihove obveznosti plačila in načelom sorazmernosti pri zaračunavanju obresti na zneske, dane na razpolago z zamudo. Sodišče zato soglaša s predlogom za omejitev maksimalnega povečanja obrestne mere.

¹⁰ Glej člen 2(2) Uredbe (ES, Euratom) št. 1287/2003.

Možnost, da se države članice oprosti finančne odgovornosti v primerih odložene vknjižbe ali odloženega obvestila o carinskih dolgovih zato, da se ne ogrozi kazenska preiskava

18. V skladu s členom 13(2) Uredbe (EU, Euratom) št. 609/2014 državam članicam ni treba dati Komisiji na razpolago zneskov, ki so določeni kot zneski tradicionalnih lastnih sredstev, do katerih je upravičena Unija, ki jih ni mogoče izterjati zaradi (i) višje sile ali (ii) drugih razlogov, na katere nimajo vpliva.

19. Komisija predlaga vključitev dodatnega odstavka, v skladu s katerim bi bile države članice oproščene obveznosti, da dajo Komisiji na razpolago zneske tradicionalnih lastnih sredstev, tudi kadar je treba odložiti vknjižbo na račun ali obvestilo o dolgovih, da ne bi bila ogrožena kazenska preiskava. Ta oprostitev je mogoča, samo če so izpolnjeni trije pogoji.¹¹

20. Po mnenju Sodišča je uvedba te oprostitve v skladu s podobno navedbo v carinskem zakoniku Unije¹² in bi lahko državam članicam omogočila boljšo zaščito finančnih interesov EU. Vendar opredelitev kaznivega dejanja (in s tem kazenske preiskave) v državah članicah ni harmonizirana. Poleg tega Sodišče meni, da predlagani pogoji dopuščajo preveč različnih možnosti razlage.

Zvišanje praga za neizterljive zneske, o katerih je treba poročati

21. V skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 609/2014 države članice Komisiji pošljejo poročilo s podatki o primerih neizterljivih zneskov lastnih sredstev, do katerih je upravičena Unija, ki presegajo 50 000 EUR.¹³

¹¹ Ti pogoji so:

- (a) so bile kazenske preiskave upravičene zaradi zaščite finančnih interesov Unije,
- (b) so bile kazenske preiskave skrbno opravljene,
- (c) nacionalni davki in dajatve niso bili deležni ugodnejše obravnave kot neizterljivi zneski, do katerih je upravičena Unija.

¹² Glej člena 102(3) in 105(6) Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

¹³ To se nanaša na vknjižbe, ki se odpišejo na računih tradicionalnih lastnih sredstev kot neizterljive. Komisija analizira te primere in oceni, ali so izpolnjeni pogoji iz člena 13(2) Uredbe (EU, Euratom) št. 609/2014, ki državam članicam omogočajo, da so oproščene obveznosti, da dajo Komisiji na razpolago zadevne zneske.

22. Komisija predlaga, da se zaradi zmanjšanja upravnega bremena za njene službe in službe na ravni držav članic prag podvoji na 100 000 EUR.

23. Sodišče soglaša s to spremembo in ugotavlja, da prag ni bil spremenjen od leta 2004.¹⁴ Novi prag je Komisija izračunala na podlagi preteklih podatkov, da bi zmanjšala upravno breme, ne da bi neupravičeno ogrozila zadevne zneske. Sodišče tudi ugotavlja, da ima Komisija možnost oceniti te primere med letnimi inšpekcijskimi pregledi v državah članicah.

ZAKLJUČEK

24. Predlagane spremembe Uredbe (EU, Euratom) št. 609/2014 bi morale izboljšati sedanje stanje v zvezi s postopki za dajanje zneskov lastnih sredstev na voljo.

To poročilo je sprejel senat IV, ki ga vodi član Evropskega računskega sodišča Milan Martin Cvikl, v Luxembourgju na zasedanju 11. novembra 2015.

Za Evropsko računsko sodišče

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Predsednik

¹⁴ Glej člen 1(13) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2028/2004 z dne 16. novembra 2004 o spremembi Uredbe (ES, Euratom) št. 1150/2000 o izvajanju Sklepa 94/728/ES, Euratom o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti (UL L 352, 27.11.2004, str. 1).